

*Een mooi en gezond
Drimmelen maken
we SAMEN !*

INHOUD

3	Voorwoord
4	Inleiding
6	Programma 1: Samen aan de Slag
10	Programma 2: Openbare Ruimte
14	Programma 3: Economie & Recreatie
20	Programma 4: Meedoen in de samenleving
26	Programma 5: Ruimte & Wonen
30	Programma 6: Sport, Buurthuizen & Cultuur
32	Algemene Dekkingsmiddelen
34	Portefeuilleverdeling
36	Ondertekening
38	Financiële bijlage

VOORWOORD

In de blauwgroene gemeente Drimmelen hebben de fracties van Lijst Harry Bakker, VVD en Groen Drimmelen op 23 april 2018 een coalitieakkoord bereikt. Na het informatieverslag, dat op 5 april in het openbaar is aangeboden, hebben partijen elkaar gevonden en zijn voortvarend aan de slag gegaan. In een prettige en constructieve sfeer is er een akkoord gekomen waar alle drie de partijen hun voornaamste onderwerpen aan bod laten komen.

Het coalitieakkoord heeft als titel meegekregen 'Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN !' en probeert niet alleen op 'harde doelen' te sturen maar ook op de beleving van gezondheid en geluk van inwoners. De inwoners en ondernemers staan daarbij centraal en dienstverlening en communicatie zijn randvoorwaarden om de plannen van inwoners te ondersteunen.

Bij dit akkoord zijn ook afspraken gemaakt voor het nieuwe college: Lijst Harry Bakker levert 2 wethouders, VVD 1 en Groen Drimmelen 1 met in totaal 3,6 fte.

Met dit coalitieakkoord zijn de randvoorwaarden aanwezig om een stabiele periode in te gaan. Een college met ervaring en enthousiasme dat de gemeenteraad van harte uitnodigt om samen invulling te geven aan de uitdagingen die er liggen en gaan komen. Maar vooral met een akkoord dat inwoners uitnodigt om samen uitdagingen op te pakken. Dat vraagt veel van de bestuurders en de ambtelijke organisatie maar legt ook een verantwoordelijkheid bij onze inwoners en ondernemers.

Er ligt de komende jaren ook een forse uitdaging. De coalitie heeft de lat ook hoog gelegd. Dat betekent dat op veel terreinen er fors geïnvesteerd wordt in de gemeente Drimmelen, waarbij duurzaamheid, energieneutraliteit, veiligheid, gezondheid en betrokkenheid belangrijk zijn.

Ik heb zowel het informatie- als het formatieproces met veel plezier gedaan en passie ontmoet voor de openbare zaak. Ik wens de gemeente Drimmelen veel succes de komende jaren en zal de ontwikkeling met meer dan gemiddelde belangstelling blijven volgen. Drimmelen zit nu ook in mijn hart!

Ton Braspenning

INLEIDING

Het belang van onze gemeente Drimmelen staat voorop en daarom hebben de formerende politieke partijen en hun achterban goed nagedacht over de toekomst van onze mooie, blauwgroene gemeente in de regio West-Brabant. Wat willen de inwoners en bedrijven, hoe zien zij het liefste Drimmelen zich ontwikkelen naar 2022 en verder? Waar liggen kansen?

Na de verkiezingen van 21 maart 2018 is onder de inspirerende leiding van Ton Braspenning de coalitieonderhandeling gevoerd met steun van de ambtelijke organisatie. Dank daarvoor! In een constructief en redelijk korte periode is vanuit een raadsbrede consultatie met diverse mogelijkheden voor alle partijen een intensief formatieproces gestart. Vanuit de wensen van de 3 partijen en de mogelijkheden die er liggen voor Drimmelen zijn punten opgevoerd, accenten gelegd en wensen uitgesproken. Naast de verkiezingsprogramma's, het overdrachtsdocument, het landelijke beleid en de aangereikte mogelijkheden en wensen van diverse organisaties in Drimmelen en daarbuiten, zijn ook de parate kennis van de wethouders, lijsttrekkers en secondanten benut. Met een gezonde financiële uitgangspositie kan er gelukkig veel, maar er zijn toch keuzes gemaakt. De partijen Lijst Harry Bakker, VVD Drimmelen en Groen Drimmelen (VP/D66) hebben na enkele weken het formatieproces in goede harmonie en met een optimistische, positieve kijk op de toekomst afgerond.

Met dit coalitieakkoord 'Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN !' leggen we een stevige en solide basis voor een betere, veiligere, gezelligere en aantrekkelijker gemeente Drimmelen. Of we dit nu doen met aanpakkers, gezond gaan wonen of gewoon doen: we doen het SAMEN! Samen met de hele Raad, de ambtelijke organisatie, het maatschappelijk middenveld met de vele verenigingen, stichtingen en samenwerkingsverbanden in en buiten onze gemeente vóór onze inwoners én iedereen die Drimmelen een warm hart toedraagt.

We hopen dat dit akkoord omarmd wordt door degenen die samen met ons de kansen willen pakken, mee willen helpen aan een groene, gezonde en actieve samenleving die bruist van ideeën. Waarin de mensen geholpen worden door de gemeente waar nodig. Waar we de mensen willen betrekken bij de ontwikkeling van Drimmelen, onze blauwgroene parel aan de Biesbosch. Help ons daarbij, spreek ons aan, nodig ons uit en stuur bij waar nodig zodat we daarmee rekening kunnen houden in de loop van de komende jaren. Jaren waarin we enthousiast gaan werken voor onze gemeente met als uitdagende en brede opdracht:

Een mooi en gezond Drimmelen
maken we SAMEN !

*Het mooie natuurgebied
Gat van den Ham*

PROGRAMMA 1

SAMEN AAN DE SLAG

Doelstelling

Drimmelen is een veilige gemeente waarin inwoners, bedrijven en organisaties/verenigingen samen leven, werken en genieten. De dienstverlening en service zijn zeer belangrijk. De gemeente is open en benaderbaar. We communiceren met een tijdige, duidelijke boodschap en zijn zo transparant mogelijk. Het dorpsgericht werken is meer dan een subsidieregeling en dit succes zetten we voort met een nadruk op burger- en overheidsparticipatie en een gezamenlijke Toekomstvisie.

Onze organisatie en bestuur

Gemeente Drimmelen werkt aan een daadkrachtig en attractief bestuur en ambtelijke organisatie. We werken dienstverlenend, omgevingsbewust, flexibel en denken vanuit kansen. De ambtelijke organisatie maakt stappen in de professionalisering en integrale afstemming, echter de omgeving verandert sneller dan we nu bij kunnen houden. Deze periode dienen stappen gezet te worden om als organisatie beter aan te sluiten bij de dynamiek van de buitenwereld. De afdelingen zijn georganiseerd vanuit thema's, terwijl vraagstukken hier tegenwoordig dwars doorheen snijden. Hierop gaan we beter aansluiten, zowel ambtelijk als bestuurlijk met hierin een belangrijke rol voor onze burgemeester als verbinder.

We zullen ons ook steeds meer de vraag stellen of het maken van beleid strikt noodzakelijk is. Geen beleid, tenzij. Nieuw beleid wordt op een creatieve en vernieuwende manier samen met alle partners gemaakt. Minder letters en meer beelden, theorie en praktijk in juist evenwicht.

Veiligheid

Op alle fronten wordt gewerkt aan onze veiligheid. Van ondermijning en bestrijding (drugs)criminaliteit achter de schermen tot de zichtbare aanwezigheid van politie, wijkagent en onze BOA's (Buitengewoon opsporingsambtenaren). Zij zijn goed uitgerust met digitale tools zoals portofoons en dergelijke, zodat de samenwerking met politie, ambtenaren (buitendienst), alertgroepen en andere toezichthouders is gewaarborgd.

De crisisbeheersing wordt in steeds groter verband uitgevoerd incl. trainingen.

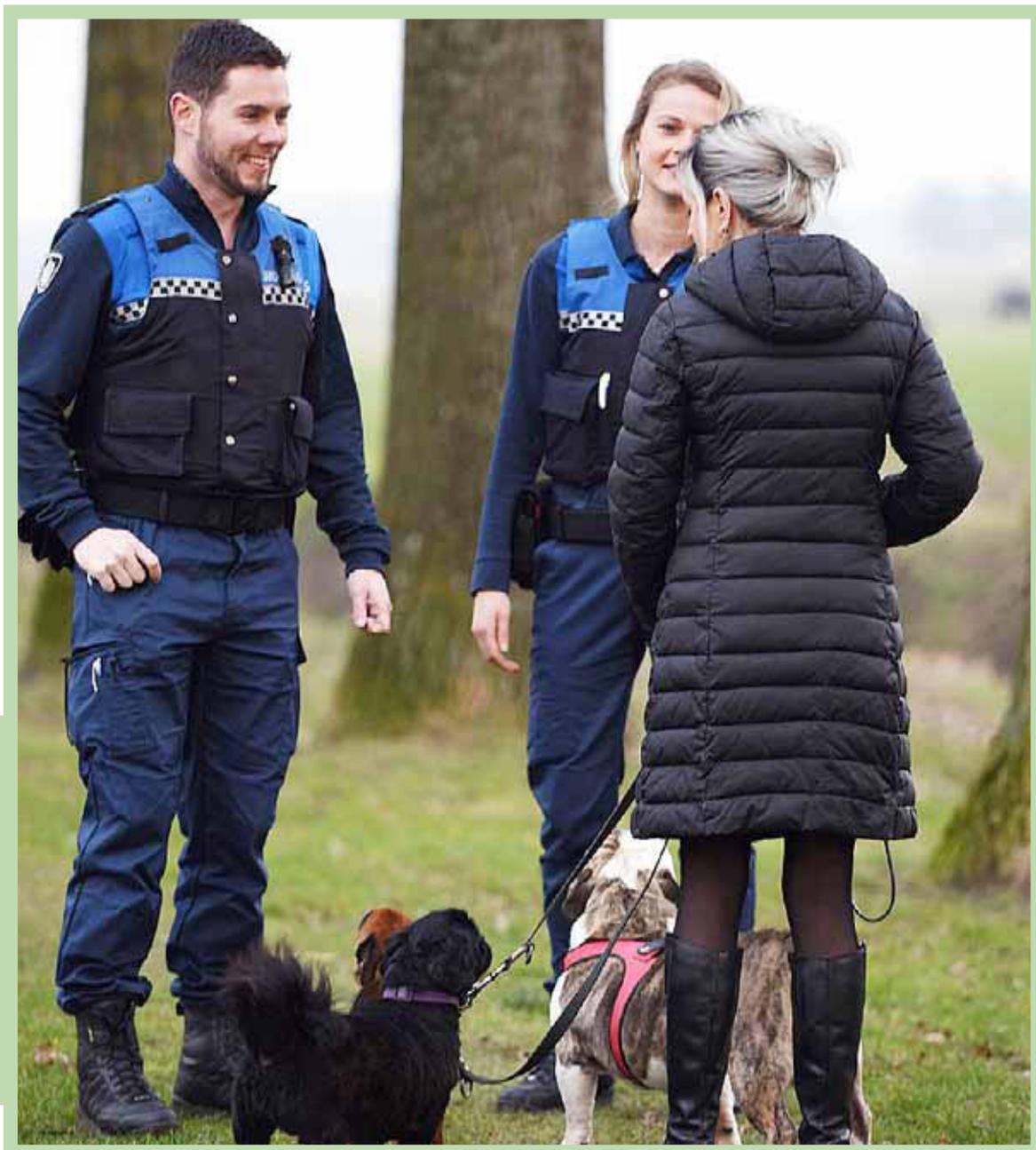
Het veiligheidsgevoel kan worden versterkt door inrichting, lichtsignalering en camera's.

Handhaving

Regels worden nageleefd en de handhaving is met de menselijke maat.

Dienstverlening

Ons gemeentehuis is er voor de klant. Deze wordt fysiek, digitaal en zo snel en goed mogelijk geholpen. Met en voor partners (buurtbemiddeling, Stichting Welzijn Ouderen, MEE West-Brabant, etc.) wordt de service verleend aan één loket. Dit doen we binnen redelijke termijnen en gegevens worden éénmaal verstrekt. Een korte wachttijd en klanttevredenheid zijn belangrijk. Via onze website zijn handzame en benaderbare formulieren beschikbaar.

BOA's in gesprek met een hondenbezitster

Meldpunt

Meldingen zijn nuttig en we zorgen er voor dat die er op een eenduidige en laagdrempelige manier kunnen worden verricht. De be- en afhandeling wordt duidelijker zichtbaar en gecommuniceerd met de melder. Doel is een beter beheer van de openbare ruimte.

Communicatie

De gemeente communiceert duidelijk, proactief en transparant via diverse media (fysiek, website en sociale media). Een goede communicatie binnen en buiten het gemeentehuis vergroot het vertrouwen in de werking van onze gemeente. Ook de representatieve en crisistaken zijn belangrijk.

Er zullen eenmalige middelen ingezet worden om de communicatie naar een hoger niveau te brengen.

Dorpsgericht werken / Geluk

De subsidieregeling Samen aan de Slag heeft naast sympathie ook veel nieuwe activiteiten en initiatieven opgeleverd. Bij de evaluatie komt de nadruk op een modernisering van het betrekken van inwoners, verenigingen en dorpsraden naar voren. Een kans voor meer burger- én overheids-participatie, het breed betrekken van inwoners, bedrijven, bestuur en Raad voor de gezamenlijk op te stellen Toekomstvisie (in 2020). Daarnaast wil de gemeente Drimmelen bijdragen aan geluk van alle mensen in onze gemeente. We vertalen geluk in beleid en nieuwe manieren van werken. We willen de randvoorwaarden creëren waarin meer geluk voor meer mensen makkelijker bereikbaar wordt. Als gemeente willen wij het goede voorbeeld geven als respectvolle en gelijkwaardige gesprekspartner voor onze inwoners en ondernemers. Dit vraagt om verandering van onze manier van werken, houding en gedrag. Bij geluk denken we concreet aan geluksplekken, ook voor kinderen, activiteiten/ontmoetingen en een geluksdag.

Geluk verbindt mensen met elkaar. Het zorgt voor positiviteit, respect en vertrouwen.

In het kader van Burendag werd er een cheque uitgereikt aan Antonius Abt

Vrijwilligers

Vrijwilligers helpen op school, bij verenigingen, sportclubs en evenementen, omdat ze het leuk vinden en er een goed gevoel bij krijgen! Ze zijn belangrijk voor Drimmelen en worden gewaardeerd en gefaciliteerd. Dit kan door voorlichting, verzekering, ondersteuning en extra aandacht (in het zonnetje zetten). Ook ligt er een link naar de participatie, gezondheid en duurzame inzetbaarheid.

*Vrijwilliger
in actie voor
SURPLUS*

Burger- en overheidsparticipatie

Als de gemeente er echt is voor de inwoners en bedrijven betrekken we hen ook bij de planning. We informeren hen over de besluiten en uitvoering. We houden hierbij rekening met laaggeletterden en gebruiken hiervoor ook beelden en symbolen. We betrekken iedereen van jongeren (bijvoorbeeld met een jeugdraad, jeugdlintje of spreekuur), ambassadeurs tot eenzame ouderen. Dit doen we bijvoorbeeld door het organiseren van dorpsontbijten. Hierin leggen we op een eenvoudige en laagdrempelige manier het contact tussen de mensen (dorpsbewoners, ambtenaren, verenigingen). Hiervoor benutten we de buurthuizen, de bedrijven en de verenigingen en de buitenruimte.

PROGRAMMA 2

OPENBARE RUIJITE

Doelstelling

Het op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier de openbare ruimte schoon, heel, veilig en aantrekkelijk maken en houden.

Hierbij betrekken we burgers en bedrijven en is ruimte voor diversiteit in aanpak, kwaliteitsniveaus en maatwerkafspraken. We gaan de klanttevredenheid meten.

Uitgangspunten

- We doen het duurzaam: toetsing materiaal en doelstelling energieneutraal in 2040, geen geklepel van bermen meer.
- We doen het met oog voor klimaat: minder verharding en ruimte voor het water .
- We doen het veilig: comfortabele en veilige fietsverbindingen.
- We doen het samen met onze inwoners, van jong tot oud.
- We doen het gezond: meer ruimte voor bewegen en beweegtoestellen in de openbare ruimte zoals in Hooge Zwaluwe) en aanleg van een bos .
- We doen het ook om het recreatief karakter te versterken van onze gemeente.
- Bij verkeer zetten we in op combinatie van infrastructuur, gedrag en handhaving.

Aanleg van een verhard fietspad van Wagenberg naar recreatieplas 'De Put'

Integrale aanpak

De afgelopen periode zijn de beleidsnota's openbare ruimte geactualiseerd en ligt er een goede en inhoudelijke basis om de hoofddoelstelling in te vullen. Om beleid en uitvoering bij elkaar aan te laten sluiten zijn er wel verbeteringen noodzakelijk.

- Daadwerkelijke uitvoering bij geformuleerde beleid blijft achter.
- Betere sturing/regie en toezicht zijn noodzakelijk.
- Betere samenwerking tussen binnen- en buitendienst is nodig en er moet duidelijkheid zijn over de vraag wie wat doet.
- We willen de kwaliteiten van de buitendienst optimaliseren en hier meer verantwoordelijkheid neerleggen.
- Verbetering van het proces is nodig bij communicatie, planning en budgettering.

In 2020 moet er volledig gewerkt worden volgens het principe ' integraal beheer en ontwikkeling van de openbare ruimte'.

Projecten

Naast de projecten die voortvloeien uit het Waterbeleidsplan/Wegenbeleidsplan, zoals de aanpak Boerenhoekstraat, Stationsstraat, Utrechtlaan, Parallelweg, Margrietstraat, Huijgenstraat, Breede Vaartje, e.o. moeten onderstaande projecten leiden tot een attractiever Drimmelen met meer kwaliteit en een verbetering van de veiligheid.

- Centrumplan Made: aantrekkelijke herinrichting van centrum van Made, waarbij voor de omgeving van de Bernarduskerk een publiek private samenwerkings-aanpak plaatsvindt met de eigenaar van de kerk en maatschappelijke partners.

De nieuwe rotonde als onderdeel van Centrumplan Made

- Centrumroute Terheijden: totale aanpak van de centrumroute (deel Molenstraat, Raadhuisstraat en deel Hoofdstraat) met kwaliteitsimpuls/koppelkans voor Dorpsplein en de situatie bij Lidl en winkels Polderstraat.

Ook de winkels aan de Polderstraat zijn onderdeel van het project 'Centrumroute Terheijden'

- Kwaliteitsverbetering openbare ruimte winkelstrip Nieuwstraat Lage Zwaluwe in samenwerking met Woonvizier en eigenaren.
- Verbeteren van de kwaliteit van de voetpaden in het kader van toegankelijkheid. De basis hiervoor vormt de resultaten van de schouw met Wonen, Welzijn, Zorg (WWZ) en de routes die veel bewandeld worden, de zogenaamde 'rode loperroute'. We stellen een plan van aanpak op en de uitvoering vindt in deze periode plaats.
- Een vrachtwagenverbod voor alle dorpskernen (m.u.v. bestemmingsverkeer) met een budget voor communicatie en handhaving.
- De bypass Horenhilsedijk-Zoutendijk wordt aangelegd. Daarbij geldt bijzondere aandacht en communicatie voor veilig fietsverkeer vanuit het gereserveerde budget 'aanleg van de bypass Zoutendijk-Horenhilsedijk'. Van het gereserveerde budget voor de alternatieven vinden toezicht, handhaving en metingen plaats. Na realisatie van de bypass vindt verkenning Gaete – Loonsedijk plaats.
- Tractoren rijden zoveel mogelijk via de N285 in plaats van via de dorpskernen.
- Er is aandacht voor fietsverbindingen, waarbij gekeken wordt naar snelfietspaden.
- Verkeersveilige Crullaan in Made en Zeggelaan in Terheijden.

De Social Sofa in Lage Zwaluwe wordt al snel in gebruik genomen.

- De realisatie van en een budget voor geluksplekken, zoals bijvoorbeeld een ophaalbrug bij de Schans (versterkt ook toerisme en recreatie), een uitnodigende chillplek voor jongeren, in ieder dorp een social sofa, hanging baskets en bloemrijke bermen.
- Uitvoeren van de pilot zelfrijdend vervoer en inzet op behoud en verbetering mobiliteit en bereikbaarheid (automaatjes, buslijn 224 en 222 en vernieuwende concepten).
- Soms ontkomen we er niet aan een boom te kappen bij grote overlast, onveiligheid of ziekte. Een goede herplantplicht met handhaving en aandacht voor type bomen zorgt dat onze wijken groen blijven.

PROGRAMMA 3

ECONOMIE & RECREATIE

Doelstelling

Het bevorderen van de economische vitaliteit en werkgelegenheid in Drimmelen in een proactieve houding.

Drimmelen recreatief op de kaart zetten en de kansen benutten van het Nationaal park de Biesbosch.

Bedrijfsterreinen

We willen de kansrijke zone langs de A59 benutten om Brieltjenspolder uit te breiden om zo lokale bedrijven uit te plaatsen en daarmee knelpunten in woonwijken op te lossen. Daarbij kijken we goed naar koppelkansen.

De mogelijkheden voor bedrijven om te verduurzamen worden actief in kaart gebracht en aangeboden aan de bedrijven. Zo kunnen zij realistische stappen zetten naar een duurzamer bedrijf. Het 'duurzaamheidscircus' van Breda zou hier een voorbeeld in kunnen zijn.

Economische zaken

De coalitie wil nog meer aandacht geven aan een verbetering van het ondernemersklimaat. De gehouden ondernemerspeiling zal als input worden gebruikt voor de nieuwe nota Economie. De huidige invulling van de beleidsmedewerker Economische zaken is de afgelopen periode zeer nuttig en gewaardeerd gebleken en blijft dus ook in deze periode bestaan. Het college onderschrijft een goede samenwerking met de ondernemers, zoals het concept BND (Bedrijven Netwerk Drimmelen)-breed, waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft.

Het college onderschrijft een goede samenwerking met de ondernemers.

We geven invulling aan 'Wees Loyaal Koop Lokaal', conform het huidige inkoopbeleid. Dit betekent dat we daar waar mogelijk, zo veel mogelijk lokaal/regionaal inkopen of deze partijen uitnodigen en zo een kans geven.

We nemen een positieve houding in om de succesformule 'Open koffie' eventueel nog een extra impuls te kunnen geven.

We dagen bedrijven in Drimmelen uit op het gebied van duurzaamheid. De manier waarop we dit gaan doen, onderzoeken we nog. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld 'De Groene Pluim'.

Glastuinbouw

Het economisch belang van kassen en tuinbouw is duidelijk. Wij streven als coalitie naar verduurzaming en efficiënt gebruik van huidige gebieden voor kassen. Bij concrete verzoeken voor uitbreiding naar nieuwe locaties, toetsen we die plannen ook aan ons duurzaamheidsbeleid, de Structuurvisie en de mogelijkheden van inbreiding. We staan zeker niet onwelwillend tegenover onze ondernemers en hun groeiplannen.

*Glastuinbouw
tussen Made en
Drimmelen*

*Heerlijk genieten
aan de Ameroever
bij Drimmelen.*

Toerisme

Een aantal van de onderstaande projecten wordt integraal bekeken en nemen we op in de nieuwe nota Vrijtijdseconomie.

De gemeente Drimmelen moet als ‘blauwgroene gemeente Drimmelen aan de Biesbosch’ goed gepromoot worden. Daarbij moet aandacht gegeven worden aan op maat gesneden oplossingen en dient meer body gegeven te worden aan de watergebonden activiteiten/ fiets- en wandelroutes. Educatie en bereikbaarheid zijn in de komende periode een belangrijk item, zodat inwoners en toeristen optimaal de Biesbosch kunnen gebruiken, daar waar deze voor bedoeld is.

Het (verder ontwikkelen van een) Biesbosch bezoekerscentrum is voor Drimmelen van essentieel belang. Samen met Staatsbosbeheer kijken we hoe we hier de volgende jaren een impuls aan kunnen geven.

2021 is het ‘Biesboschjaar’. Hier zet de gemeente stevig op in. Het moet een meer dan gemeentelijke uitstraling krijgen en een mooi evenement worden. Niet alleen voor alle Drimmelenaren maar ook voor heel West-Brabant.

We gaan kijken of er een pontje voor wandelaars van Drimmelen dorp naar ‘De Mand’ (Hofmansplaat) kan gaan varen.

In ieder dorp brengen we samen met de ondernemers de toeristische trekpleisters in kaart. Indien wenselijk geven we deze aan op nieuwe uniforme bewegwijzering.

De versnippering van de toeristische informatie over verschillende websites moet aangepakt worden. Bijvoorbeeld door één website te maken en te onderhouden met daarop alle toeristische en recreatieve informatie voor de gemeente Drimmelen gebundeld. Dit in samenspraak met de ondernemers en verenigingen. Ook zal een professionele promotiefilm van de gemeente Drimmelen worden gemaakt.

Projecten waar we de komende tijd aandacht aan geven zijn: Liberation route, Zuiderwaterlinie, De kleine Schans, Gat van de Ham, de Mand, de Liniecrossovers, de iconenkaart en erfgoedroute en de mogelijkheid om Biesboschangers vanuit Drimmelen op te zetten.

Het wandelpad met speeltoestellen aan de Amer werken we verder uit op het voormalige EBR terrein. Daarin realiseren we plaatsen voor sportvisserij en natuurlijkbeleving. De sportvisserij in zijn algemeenheid is voor onze gemeente van grote economische waarde en kan op positieve insteek van de gemeente rekenen.

Naast de pontjes in Terheijden en Lage Zwaluwe wordt er bekeken of er een pontje voor wandelaars van Drimmelen dorp naar 'De Mand' (Hofmansplaat) kan gaan varen.

Voor de uitwerking van de nieuwe nota vrijetijdseconomie willen we in overleg met de partners een heldere en proactieve houding aannemen.

Het Beverpad trekken we door naar Drimmelen dorp. Aan de kant van Lage Zwaluwe brengen we nog eens goed in beeld wat de mogelijkheden zijn voor een doorgetrokken kwalitatief goed fietspad onderlangs de dijk.

Aandacht voor het mooie gebied rondom de Schans en de haven in Terheijden.

Samen met ondernemers, verenigingen en andere inwoners kijken hoe we in Terheijden het pontje, de haven, de Molen, de Schans, de kerken, het Puzzelbad en het TEC (Traais Energie Collectief) met elkaar kunnen verweven tot een 'eigen' toeristisch verhaal. Ook in relatie tot het toerisme vanuit Breda en de verdere koppeling met Drimmelen.

Drimmelen zet in op meer overnachtingsmogelijkheden voor toeristen.

Erfgoed wordt actief betrokken in recreatie en toerisme.

Evenementen

Evenementen geven zowel voor inwoners als voor toeristen een impuls aan Drimmelen. We gaan daarom kijken hoe we het organiseren van evenementen makkelijker kunnen maken, waarbij altijd de veiligheid in acht gehouden moet worden. Daarnaast is goede handhaving op eventuele overlast van belang.

Agrariërs zijn van enorm belang voor Drimmelen. Kansen op het gebied van 'vitaal platteland' moeten worden aangepakt en benut.

Landbouw

Agrariërs zijn van enorm belang voor Drimmelen op het gebied van werkgelegenheid, toerisme en onderhoud van het karakter van de blauw groene gemeente. Gekeken wordt naar de ruimtelijke mogelijkheden voor percelen. Bedrijven nodigen we uit om mee te denken over verbreding en verduurzaming.

Kansen op het gebied van 'vitaal platteland' moeten worden aangepakt en benut.

Werkgelegenheid

Er moet aandacht zijn voor werkgelegenheid binnen de regio. In dat kader richten we de aandacht op initiatieven en vernieuwende ideeën om speciale doelgroepen dichterbij de arbeidsmarkt te brengen.

PROGRAMMA 4

MEEDOEN IN DE SAMENLEVING

Doelstelling

Drimmelen is een gemeenschap waar mensen naar elkaar om kijken en waar we er samen voor zorgen dat iedereen mee kan doen aan alles wat een samenleving maakt. Om dat in de toekomst ook zo te kunnen houden, willen we stevig inzetten op preventie en innovatie binnen alle onderdelen.

Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)

Regels moeten niet leidend zijn maar de mensen zelf. Er moet over de wetten heen gekeken worden om mensen te kunnen helpen.

Maatwerk dicht bij de mens waarbij extra aandacht komt voor de onafhankelijk cliëntondersteuning. Mensen moeten weten van de inzet van onafhankelijke cliëntondersteuning, wanneer dat wel en niet kan en waar ze moeten zijn. Dat betekent ook dat cliëntondersteuning breder ingezet kan worden dan Wmo alleen. Dus ook voor vragen over werken, wonen en onderwijs.

De mantelzorger moet beter ondersteund worden en heeft een vaste rol in de keukentafelgesprekken en ook recht op ondersteuning daarin.

De toegang tot de Wmo wordt verder versimpeld zodat ook digitaal de aanvraag goed geïnformeerd kan worden gedaan.

Het abonnementstarief wordt ingevoerd om de stapeling van eigen bijdragen in te dammen.

Alfahulpconstructie waarmee de gemeente een Wmo-voorziening levert, wordt afgeschaft conform landelijk beleid. De mensen die zelfstandig mensen willen blijven ondersteunen in het voeren van het huishouden kunnen via de regeling 'Dienstverlening aan huis' gewoon hun taken blijven uitvoeren. De hulp bij het huishouden 1 wordt weer een echte maatwerk voorziening.

We kijken of meerjarige contracten tussen gemeenten en aanbieders mogelijk zijn, zodat meer maatwerk kan worden geboden maar instellingen ook beter weten waar ze aan toe zijn. Zo kunnen zij bijvoorbeeld investeren in innovatie en nieuwe werkvormen.

De manier van inkopen en aanbesteden moet de keuzevrijheid van de cliënt verruimen.

We gaan verder aan de slag om eenzaamheid terug te dringen.

De toekomst van het kind en het gezin staat centraal.

Jeugdzorg

We zetten verder in op één gezin – één plan – één regisseur waarbij verschillende disciplines samen moeten werken. Zodat bijvoorbeeld ook armoede, schulden, ziekten, leerproblemen of andere zaken meegenomen worden.

We zetten in op een andere organisatie van de jeugdzorg waarbij niet de instelling leidend is maar de toekomst van het kind en het gezin centraal staat en problematiek in zijn geheel bekeken wordt.

De zichtbaarheid en bereikbaarheid van het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) moet vergroot worden.

We willen naar een situatie toe waarbij goede zorg en het eindresultaat van het kind en het gezin centraal staat. Daarbij is grip op de kosten, zodat beheersing van de kosten mogelijk wordt, van groot belang.

Kindermishandeling moet voorkomen worden. Daarbij is het van belang dit vroegtijdig te signaleren en duidelijkheid te hebben wat men kan doen bij signalen van kindermishandeling.

De onderlinge samenwerking tussen bijvoorbeeld huisartsen, jeugdgezondheidszorg zoals consultatiebureau en andere organisaties moet verstevigd worden. De gemeente treedt hierbij faciliterend op.

We zetten in op het zoveel mogelijk voorkomen van wachtlijsten.

Participatiewet

Naast het doel van de Participatiewet, maatwerk leveren om mensen aan werk te helpen, staat ook de plicht van de gemeente om voor passende begeleiding zorg te dragen.

De tegenprestatie wordt verder uitgebreid, waarbij ook het potentieel van statushouders wordt benut.

De tegenprestatie wordt zoveel mogelijk afgestemd op de persoon zodat er ook doorgroeikansen ontstaan.

De wet Taaleis blijft gehandhaafd.

Individueel maatwerk staat voorop. In geval van armoede of schuldenproblematiek is werk altijd een onderdeel van de oplossing en ondersteuning.

We leveren extra inspanningen om werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in onze eigen gemeentelijke organisatie te realiseren, met concreet resultaat.

We leveren extra inspanningen om werk te realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het Integraal Huisvestingsplan Plan Onderwijs (IHP) wordt geactualiseerd.

Onderwijs

We zorgen voor goede huisvesting voor onze scholen. Daar hoort een goed klimaat bij, waarbij iedere partij een eigen verantwoordelijkheid heeft. Het Integraal Huisvestingsplan Plan Onderwijs (IHP) wordt geactualiseerd, waarbij we rekening houden met actuele ontwikkelingen en perspectief op langere termijn.

We dagen de scholen uit om samen met o.a. de kinderopvangorganisaties met toekomstplannen te komen voor Integrale Kindcentra (IKC's). We faciliteren en stimuleren hierin als gemeente en komen zo gezamenlijk tot een visie voor de toekomst. Het teruglopende leerlingenaantal en de rol van het onderwijs in de maatschappij zijn hierin belangrijk. Samen ontwikkelen we de IKC-gedachte verder en bouwen we deze uit.

We stimuleren de samenwerking tussen openbaar en bijzonder onderwijs in de kern Terheijden om zo tot een optimale situatie te komen.

Natuureducatie en cultuureducatie horen een belangrijke plaats in te nemen binnen het onderwijs. Samen met onder andere de scholen en Cultuurspot bekijken we de mogelijkheden om hier invulling aan te geven. Groene schoolpleinen en moestuinen op school zijn een voorbeeld van natuureducatie.

De Biesbosch hoort bij de gemeente Drimmelen. Elke scholier in Drimmelen hoort de Biesbosch te kennen en een bezoek aan de Biesbosch hoort daarbij.

Rondom onze scholen moet het veilig zijn. Daar waar we kunnen stimuleren we, in samenwerking met de scholen, het gebruik van de fiets.

Taal is één van de belangrijkste voorwaarden voor gelijke kansen. We zetten in op het vergroten van het bereik Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) voor peuters.

Statushouders moeten eenvoudig en laagdrempelig de weg naar de bibliotheek kunnen vinden; taalontwikkeling levert een grote bijdrage aan integratie.

Laaggeletterdheid krijgt een blijvende plek in al ons beleid.

De bibliotheek heeft een belangrijke functie, die voor iedereen goed toegankelijk moet zijn, ook volgens de eisen van deze tijd.

We willen de scholensportdag(en) behouden.

Straatvoetbal tijdens de Buitenspeeldag van de Basisschool 'De Windhoek'.

Jeugd- en jongerenbeleid

We voeren de eind 2017 vastgestelde nota jeugd- en jongerenbeleid uit.

Jongerenparticipatie krijgt extra aandacht in de uitvoering.

Leerlingen van het Dongemondcollege waren voor 1 dag de Jongeren-gemeenteraad van de gemeente Drimmelen.

Minimabeleid / armoedebeleid

Het beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening moet maatwerk bieden en armoedeval voorkomen. Stichting Leergeld blijft een belangrijke partner voor onze gemeente.

Inwoners krijgen eerder hulp bij (dreigende) schulden.

Kinderen mogen nooit de dupe worden van armoede.

De goederenbank wordt gecontinueerd zolang nodig.

Wij willen ook mensen die niet kunnen werken zoveel mogelijk betrekken bij het sociale leven. We gaan daarom kijken welke mogelijkheden daarvoor zijn, zonder daarmee de armoedeval te vergroten.

Lokaal volksgezondheidsbeleid

De nieuwe nota volksgezondheid is de basis voor het beleid, waarbij het stimuleren van een goede gezondheid, voorkomen van roken, alcohol- en drugsgebruik onder jongeren en aandacht voor eenzaamheid, dementie en valpreventie bij ouderen speerpunten zijn. Ook is er aandacht voor de luchtkwaliteit.

Uitgangspunt is integrale jeugdgezondheidszorg met ondersteuning op maat.

PROGRAMMA 5

RUIMTE & WONEN

Doelstelling

We zorgen voor de bouw van voldoende woningen in alle kernen en in alle prijsklassen. Hierbij is gasloos en energieneutraal bouwen het uitgangspunt en waar mogelijk levensloopbestendig.

Omgevingsvisie klaar in 2020

Eén visie voor een schoon, veilig, mooi en duurzaam Drimmelen. Drimmelen is een mooie gemeente waar sinds kort meer dan 27.000 mensen met plezier wonen, werken en recreëren. Dit hangt van veel dingen af; fijne woningen, mooie omgeving/natuur, droge voeten, maar ook een schone lucht en een bloeiend verenigingsleven. Dit samen vormt de blauwgroene gemeente die wij kennen; onze leefomgeving. Een open landschap, een schitterende en water- en natuurrijke Biesbosch, monumentale dorpslinten en veel voorzieningen.

We streven naar een onderscheidend ambitieniveau met onze op te stellen omgevingsvisie. Het ambitieniveau is samen met onze stakeholders gemaakt en deze betrekken we ook actief in het vervolgproces. Er dient een omslag in werken plaats te vinden (de klant aan de balie staat centraal) waarbij we meedenken en dingen mogelijk gaan maken. Gezondheid en wonen met zorg en ons landbouwgebied zullen ook onderdeel zijn van deze visie.

Wethouder Jan-Willem Stoop bedient de graafmachine bij de opening van het project 'De Repel' in Lage Zwaluwe

Woningbouw

We willen dat er voor jong en oud voldoende duurzame woonruimte is in alle prijsklassen. We streven de komende planperiode naar minimaal 400 nieuwe woningen verdeeld over alle kernen (ook huur). Deze zijn gasloos, energieneutraal en zoveel mogelijk levensloopbestendig. Daarnaast dient de goede woningvoorraad toegevoegd te worden. De strategische voorbereiding dient tijdig gestart te worden.

We zullen proactief moeten sturen en stimuleren aangezien we bij voorkeur bouwen in het stedelijk gebied. Hier liggen nog de nodige transformatielocaties. Dit betekent intensieve gesprekken met eigenaren en potentiële ontwikkelaars.

Naast de locaties in de woonvisie zien wij kansen op de locaties Hoogerheide Made (nabij Stuivezandsestraat) en Bredaseweg Terheijden (voormalig Rompaterrein). Dit zijn locaties met voldoende volume.

We willen de Willebrorduslocatie in Lage Zwaluwe ontwikkelen. Dit in samenhang met Lage Zwaluwe West (Woonvizier), zodat er goede (mogelijk tijdelijke invulling) aan dit terrein gegeven kan worden. Dit betekent ook een totaalvisie op het 'nieuwe Lage Zwaluwe West'. In het totaalgebied moet ruimte zijn voor seniorenkoopwoningen.

Centrumplan Made

Het centrumplan Made wordt uitgevoerd. Dit betekent onder andere een aantrekkelijke openbare ruimte om te verblijven, winkelen en wonen en de uitwerking van de gebiedsontwikkeling van het sociaal-cultureel dorpshart met het daarbij behorende park en tuinen. Hierbij wordt onderzocht of de activiteiten van de Mayboom in de kerk kunnen landen en we de gebiedsontwikkeling vervolgens kunnen gaan realiseren.

Splitsing woningen

Het transformeren van winkels naar woningen is de afgelopen periode gebeurd op basis van ons succesvol beleid. Drimmelen heeft teveel grote en te weinig kleine woningen. Daarom willen we het splitsen van woningen versoepelen voor kansrijke panden binnen de dorpskernen. Hiertoe wordt beleid ontwikkeld.

Tiny houses

De gemeente zal in dialoog met de bevolking zoeken naar kansrijke locaties waar tijdelijk kleine huisjes gebouwd kunnen worden, ook in een verhuurconcept.

Een voorbeeld van een Tiny House elders in het land.

Vab's (vrijkomende agrarische bebouwing)

In samenwerking met de (sub)regio West-Brabant en de ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie) ontwikkelen we op basis van de inventarisatie een beleid om vrijkomende agrarische bedrijven (vab's) van een adequate duurzame bestemming te voorzien. Deze zal afhankelijk zijn van de ligging. Wij zien meer mogelijkheden voor toerisme en recreatie, zorg, duurzaamheid en energietransitie, landschappelijke waarde en waterhuishouding. Uiteraard is sloop ook een optie.

Evaluatie structuurvisie

De huidige structuurvisie uit 2013 evalueren en actualiseren we en zal ook input zijn voor de nieuw op te stellen omgevingsvisie.

Sanering asbestdaken

Vanaf 2024 mogen er geen asbest daken meer zijn in Nederland (en dus ook niet in Drimmelen). We maken een stimulerings- en faciliteringsbeleid om te zorgen dat deze doelstelling gehaald wordt. Er zullen raakvlakken zijn met het vabbeleid.

Wachttijden huurwoningen

De prestatieafspraken met Woonvizier worden periodiek geactualiseerd en er worden inspanningen verricht om te komen tot 'nieuw beschermd wonen'. Gemeente Drimmelen krijgt meer grip op de wachttijden voor een huurwoning.

Drimmelen profileren als aantrekkelijke woongemeente

De vele inspanningen op het gebied van toerisme en recreatie, onze omgeving, onze voorzieningen, onze Brabantse gezelligheid, ons verenigingsleven, onze evenementen en onze ligging aan de snelwegen, nabij NS-stations en bossen en de grote stad Breda maken onze gemeente een woongemeente om trots op te zijn. Dit willen we koesteren, verbeteren en uitdragen.

De gemeente Drimmelen profileren als aantrekkelijke woongemeente. Op de foto de kern Drimmelen.

Duurzaamheid, energie en afval

Het beleidsplan duurzaamheid actualiseren we samen met onze partners.

We bepalen de weg naar 2040: Drimmelen energieneutraal. We stellen een Drimmelse Energie Agenda (DEA) op. Dit doen we samen met de Stichting Energietransitie Drimmelen en we faciliteren lokale initiatieven zoals het Traais Energie Collectief (TEC). Stap voor stap vullen we de weg naar 2040 in. Daarbij horen naast wind- en zonne-energie ook andere mogelijkheden zoals geothermische energie.

We optimaliseren de mogelijkheden voor particulieren en bedrijven op het gebied van duurzame energie.

We zorgen voor structurele capaciteit (medewerker duurzaamheid) op het gebied van duurzaamheid. Zo maken we echte stappen in verbinding en vooruitgang.

Voor duurzaamheid komen middelen beschikbaar, die als vliegwiel kunnen dienen voor alle initiatieven op het gebied van duurzaamheid.

De gemeente geeft het goede voorbeeld en gaat vol voor verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen.

Woningbouw is in principe energieneutraal en gasloos.

We zetten de duurzaamheidslening voort en zetten vol in op het bekend maken van de regeling.

Afval

Binnen ons afvalbeleid blijft het principe 'de vervuiler betaalt' uitgangspunt.

We evalueren jaarlijks ons afvalbeleid en toetsen dit aan de doelstellingen op het gebied van maximale hoeveelheden restafval. Indien bijstelling nodig is, staan we open voor proeven met omgekeerd inzamelen. Als er nieuwe kansen komen voor recycling, bijvoorbeeld voor luiers, willen we die benutten.

Communicatie en bewustwording hebben prominent aandacht in ons afvalbeleid.

Natuur en biodiversiteit

We investeren in biodiversiteit (o.a. type bomen, planten, kruiden en stronken hout – diversiteit in beplanting). Dit doen we samen met onze agrariërs in het buitengebied (inclusief natuurbescherming) en de ANV (Agrarische Natuur Vereniging).

De gemeente Drimmelen stimuleert een gezonde bijstand. Hiervoor trekken we samen op met Stichting Bei, MNV (Madese Natuur Vrienden), ANV, Kiemkracht etc.

We investeren in ecologische verbindingzones waar kansen zich voordoen.

PROGRAMMA 6

SPORT, BUURTHUIZEN & CULTUUR

Doelstelling

Sport en cultuur met sportieve en culturele evenementen zijn belangrijke dragers van een gezonde, gelukkige en vitale samenleving. We willen een relatie leggen met de ambities in het sociale domein. Onze buurthuizen dragen bij aan ontmoeten, meedoen en gezelligheid.

Het stimuleren van sport, ontmoeten, cultuur en hiervoor ruimten faciliteren die zo optimaal mogelijk benut worden. Gemeente richt zich primair op breedtesport en faciliteert evenementen.

De zwembaden worden duurzaam gerenoveerd met integratie van splashvoorzieningen.

Er wordt accommodatiebeleid uitgewerkt, waarbij we streven naar meer maatschappelijk, commercieel en/of sportief rendement, een betere bezettingsgraad en waar nodig een passende gemeentelijke bijdrage.

De meiden van het Dongenmondcollege genieten tijdens de sportdag.

Sportverenigingen met verouderde primaire faciliteiten voor de sport kunnen samen met de gemeente investeren in duurzame renovatie en toegankelijke ruimten. Hiervoor komt een investeringsfonds.

Ieder dorp heeft een toegankelijke ontmoetingsruimte. Plexat en de Langstraat blijven deze periode behouden. Iedere ruimte heeft een voor de jeugd toegankelijke ruimte.

Meer mogelijkheden voor sporten en bewegen in de openbare ruimte.

Met onze buurtsportcoaches krijgen we meer jeugd en ouderen in beweging.

Met onze buurtsportcoaches krijgen we meer jeugd en ouderen in beweging. Zij moeten zorgen voor meer samenwerking met verenigingen, onderwijs en de commerciële sportbedrijven en het bereiken van een grotere doelgroep.

De natte gymles wordt voortgezet en er komt een Drimmelse variant op de JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) aanpak.

Voldoende parkeerplaatsen, fietsvoorzieningen en een veilige route naar de sportverenigingen, waarbij we stimuleren per fiets naar school te komen.

Iedereen moet mee kunnen doen aan sport en cultuur en dit stimuleren we ook financieel voor doelgroepen als: jeugd, mindervaliden en statushouders.

Er loopt een onderzoek naar de realisatie van een bouwhal voor Carnavalswagens waarbij ook een Stichting haar input en verantwoordelijkheid zal nemen. Locatie is nog open en er wordt naar combinatievoordelen gezocht.

Verdere uitwerking Publiek Private Samenwerkingsconstructie dorpshart Mayboom – kerk. Cultuurhistorische waarden en bebouwing in de dorpen worden gerespecteerd.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Drimmelen is een financieel gezonde gemeente, mede door het uitgevoerde beleid van de afgelopen periode. We blijven voor onze inkomsten sterk (80%) afhankelijk van de Algemene Uitkering en de specifieke uitkeringen van het Rijk. Die zijn nu redelijk positief evenals het huidige meerjarenperspectief van onze begroting.

Daarom is het reëel om het huidige systeem van OZB-indexatie te volgen.

Voor de rioolheffing hebben we voor 2018 een lager tarief vastgesteld wat we hopelijk kunnen handhaven.

Qua afvalstoffenheffing is er een gesloten systeem van 100% kostendekkendheid en met de wijzigingen van 2018 zetten we in op een zo laag mogelijk tarief (van vast tarief en grijze container restafval).

Bij de jaarrekening 2017 komen we met een voorstel om de incidentele overschotten te analyseren en een passende bestemming te zoeken.

Drimmelen is een financieel gezonde gemeente, mede door het uitgevoerde beleid van de afgelopen periode.

Begroting
2018
Drimmelen

De Ameroever met op de achtergrond de Biesbosch

PORTEFEUILLEVERDELING

Drs. G.L.C.M. de Kok,
burgemeester

*Openbare orde en veiligheid
Toezicht en handhaving
Kabinetszaken
Burgerzaken (wettelijk deel)
Bestuurlijke organisatie
Personeel en organisatie
Intergemeentelijke samenwerking
Regio West-Brabant*

P.J.W. Stoop, wethouder, eerste
locoburgemeester (0,9 fte)

*Openbare ruimte
Verkeer en Vervoer
Water, inclusief klimaatadaptie
Ruimtelijke ontwikkeling
Wonen
Grondzaken
WABO
Zwembaden
Landbouw
Omgevingsvisie
Geluk
Centrumplan Made
KCV
Externe veiligheid*

H.T.M. Bakker, wethouder, derde
locoburgemeester (0,9 fte)

*Financiën
Dorpsgericht werken
Bedrijfsvoering en dienstverlening
Communicatie
Dierenwelzijn inclusief hondenbeleid
Cultuur en media
Publiekszaken
Archief
Sport, inclusief sportaccommodaties
Vrijwilligers
Project Toekomstvisie*

A.A.M. van Oosterhout, wethouder en tweede locoburgemeester (0,95 fte)

Economische zaken
Recreatie en toerisme
Havens
Biesbosch
NL Delta
Streeknetwerk
Streekfonds
Erfgoed, inclusief monumenten
Participatie (wet)
Wet maatschappelijke ondersteuning
Ouderenwerk
Accommodaties en buurthuizen, niet zijnde sportaccommodaties

J.G.M. Vissers, wethouder en vierde locoburgemeester (0,85 fte)

Duurzaamheid en klimaat
Energietransitie
Milieu
Afval
Biodiversiteit
Natuurbeleid
Onderwijs inclusief Dongemond College
Jeugdzorg
Jeugd- en jongerenbeleid
Bibliotheken
Gezondheidszorg
Minimabeleid inclusief schuldhulpverlening
Vluchtelingen(werk)

ONDERTEKENING

De partijen gaan samen met de partners en inwoners enthousiast aan de slag om dit coalitieakkoord Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! te realiseren.

Drimmelen, 25 april 2018

Voor akkoord:

Voor akkoord:

Voor akkoord:

Namens:

Namens:

Namens:

Harry Bakker

Tim Simons

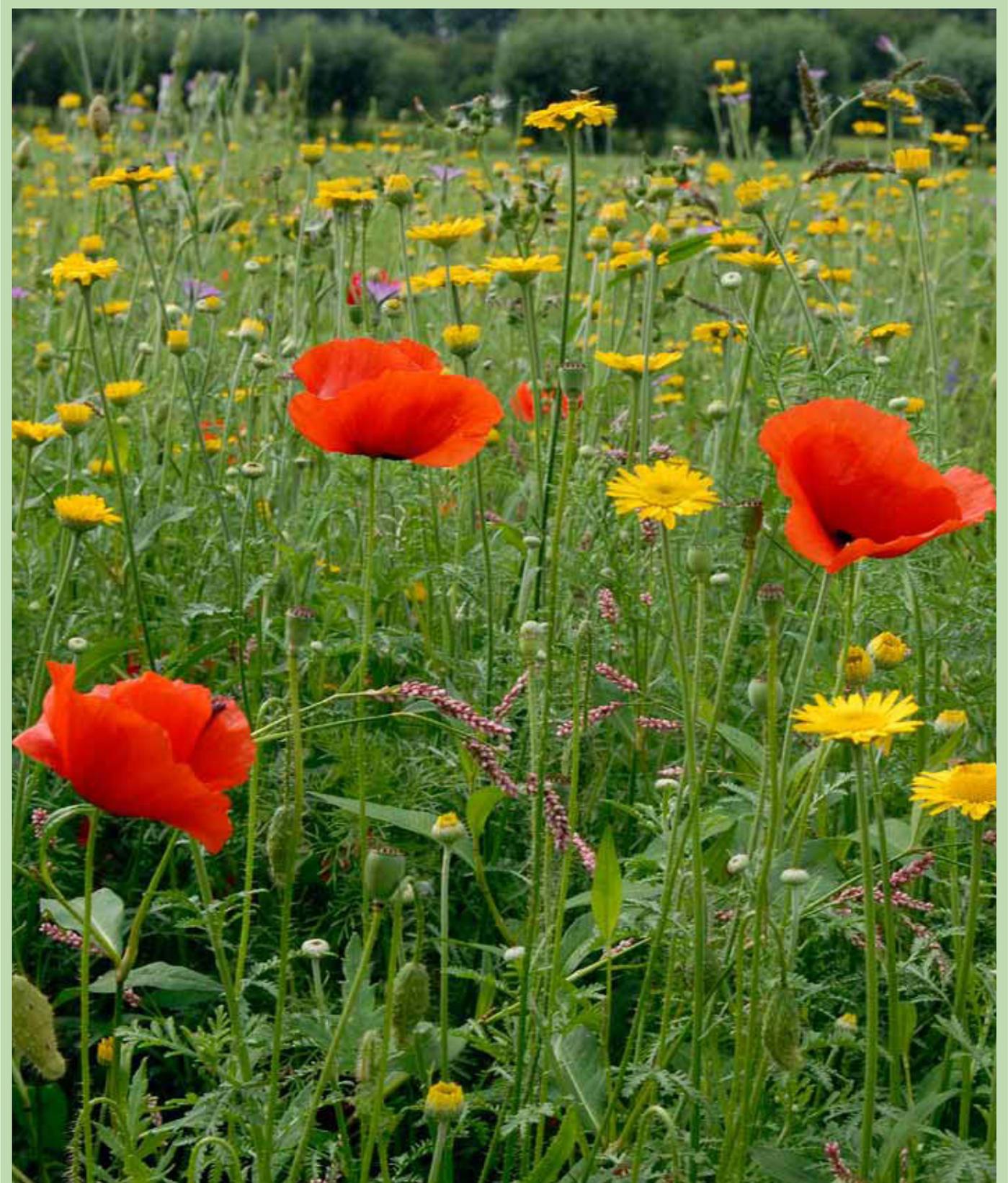
Jürgen Vissers

Jan-Willem Stoop

John van Oosterhout

Ricus Tiekstra

Bloemenranden langs het fietspad van Oud Drimmelen

FINANCIËLE BIJLAGE

Coalitieakkoord: Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN !

Ieder programma kent een doelstelling en thema's. Binnen die thema's zijn activiteiten benoemd die moeten gaan leiden tot het behalen van de geformuleerde doelstelling. Die activiteiten zijn qua bekostiging te onderscheiden in:

- a. Investerings in activa die gaan leiden tot structurele kapitaallasten (aanschrijvingskosten)
- b. Uitgaven die gaan leiden tot structurele druk op de exploitatie
- c. Uitgaven met een incidenteel karakter.

De structurele kosten ad a. en b. dienen binnen de structurele begroting (gezuiverd van incidentele baten en lasten) te worden gedekt. Bij de uitwerking van het meerjarenperspectief is het effect te zien van de structurele kapitaallasten en de overige structurele uitgaven op het meerjarig begrotingssaldo.

De incidentele uitgaven moeten, indien niet door een voorziening of andere reserve gedekt, door de algemene reserve te worden gedekt. In het Coalitieakkoord is de totale omvang van de ongedekte incidentele uitgaven bijna 1 miljoen euro. De omvang van de algemene reserve ultimo 2017 is volgens de concept-jaartstukken 2017 toereikend om deze incidentele uitgaven te dekken: € 17,5 mln. exclusief onverdeeld resultaat 2017.

In voorkomende gevallen zijn voorgenomen activiteiten in deze fase nog onvoldoende expliciet voor een financiële vertaling. Die gevallen zijn daarom nog aangeduid als pm. Voor de financiële dekking van deze posten hebben de coalitiepartners tijdens hun overleg van 23 april 2018 te kennen gegeven uit de algemene reserve een reserve 'Samen investeren in Drimmelen' van € 2 mln. te willen vormen. Het op deze wijze vormen van een dergelijke reserve is mogelijk binnen de normen die gelden voor het continueren van de bestaande gezonde financiële positie van de gemeente en binnen het kader voor repressief interbestuurlijk toezicht door de provincie Noord-Brabant.

Te zien is dat het structurele begrotingsresultaat gemeten over de gehele bestuursperiode maar ook over ieder afzonderlijk kalenderjaar positief is. De jaarlijks terugkerende inventarisatie van nieuwe beleidswensen in de voorjaarsnota 2018/kadernota 2019 en de meicirculaire zullen meer duidelijkheid gaan verschaffen in de beschikbaarheid van voldoende financiering van bestaand en voorgenomen beleid binnen de nieuwe coalitieprogrammering.

Onderstaand is het verloop van het meerjarig begrotingssaldo inclusief coalitieakkoord opgenomen.

Meerjarig begrotingssaldo inclusief coalitieakkoord

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022
1. Vastgestelde begroting 2018	354 V	-384 N	181 V	407 V	664 V
2. Begrotingssaldo voor Voorjaarsnota 2018 incl. incidentele baten en lasten (8 maart 2018)	202 V	-526 N	52 V	277 V	535 V
3. Waarvan incidentele baten en lasten	-218 B	438 L	99 L	17 L	0 B
4. Structureel begrotingssaldo (gezuiverd van incidentele baten en lasten)	-16 N	-89 N	151 V	294 V	535 V
5. Netto effect maatschappelijke opgaven Interbestuurlijk Programma in maatschappelijke (uitwerking in meircirculaire):	232 V	828 V	1.430 V	1.886 V	2.512 V
- samen aan de slag voor het klimaat		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- toekomsbestendig wonen		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- regionale economie als versneller		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- naar een vitaal platteland		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- merkbaar beter in het sociaal domein		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- problematische schulden voorkomen en oplossen		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- Nederland en migrant voorbereid		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- passende financiële verhoudingen		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- overkoepelende thema's		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Structurele financiële gevolgen coalitieakkoord 2018 - 2022					
Kapitaallasten investeringen	-5 N	-58 N	-126 N	-148 N	-151 N
Overige structurele lasten	-41 N	-390 N	-465 N	-446 N	-431 N
6. Totaal structurele financiële gevolgen coalitieakkoord 2018 - 2022	-46 N	-448 N	-591 N	-595 N	-581 N
7. Concept begrotingssaldo - Meerjarenperspectief	170 V	291 V	990 V	1.585 V	2.465 V

De molen Zeldenrust in Hooge Zwaluwe

